

Retningslinjer for håndtering av varslingsaker

Vedtatt av landsstyret, 07.03.2020

Naturvernforbundets etiske retningslinjer gjelder for ansatte, tillitsvalgte, og andre som opptrer i en situasjon hvor man må regne med å bli betraktet som representant for organisasjonen. Dersom man opplever eller får kjennskap til seksuelle overgrep, grenseoverskridende seksuell atferd, trakassering, korrupsjon eller andre brudd på de etiske retningslinjene, skal etisk utvalg varsles.

Dette utvalget oppnevnes av landsstyret, og skal behandle varsel i tråd med retningslinjene for håndtering av varslingsaker. Formålet er å sikre en klar og ryddig håndtering.

Naturvernforbundet skal være en trygg arena for alle sine medlemmer. Det innebærer i tillegg til en bevisstgjøring av alle ledere og ansatte med tanke på forebygging og håndtering av grenseoverskridende seksuelle handlinger, at Naturvernforbundet tar sitt ansvar på alvor dersom slike saker dukker opp. Grenseoverskridende seksuell atferd, seksuell trakassering og seksuelle overgrep er en sak for Naturvernforbundets etiske utvalg når minst ett av følgende gjelder:

- En i Naturvernforbundet er mistenkt eller anklaget for å ha utøvd grenseoverskridende seksuell atferd, seksuell trakassering eller å ha begått seksuelle overgrep mot en eller flere personer i eller utenfor organisasjonen.
- En har en bekymring eller får kjennskap til at en i Naturvernforbundet er utsatt for grenseoverskridende seksuell atferd, seksuell trakassering eller overgrep av noen i eller utenfor organisasjonen.

Generalsekretær og leder har ansvaret for å påse at Naturvernforbundets vedtatte rutiner og retningslinjer gjøres kjent og følges, deriblant at landsstyret har oppnevnt et etisk utvalg som tar imot og håndterer varsel om brudd på de etiske retningslinjene. Etisk utvalg har ansvar for å håndtere varsel de mottar i tråd med prosedyrene og prinsippene beskrevet under.

Prosedyrer for behandling av varsel

1. Etisk utvalg behandler varsel om brudd på de etiske retningslinjene.
2. Etisk utvalg orienterer arbeidsutvalget om saker som de mistenker innebærer brudd på de etiske retningslinjene. Arbeidsutvalget har taushetsplikt overfor resten av organisasjonen.
3. Utvalget kan selv sende formelle advarsler, og dessuten foreslå suspensjon fra ansettelsesforhold eller verv, eller i ytterste konsekvens utelukkelse. Dersom de foreslår suspensjon eller utelukkelse, skal de varsle den det gjelder skriftlig.
4. Forslag om suspensjon fra en stilling skal behandles av den enkeltes arbeidsgiver.

5. Forslag om suspensjon fra tillitsverv behandles av sentralstyret, og forslag om utelukkelse av et medlem behandles av landsstyret. I begge tilfeller skal behandlinga skje i tråd med vedtektene, som også regulerer klagerett.
6. Ingen kan miste verv, stilling eller medlemskap uten først å ha fått mulighet til å forklare seg.

Prinsipper ved behandling av varsler

1. En varslers identitet vil bli behandlet konfidensielt og vil kun bli delt med de som trenger informasjon i forbindelse med varslingsaken.
2. De involverte skal ivaretas, og møtes med tiltro, respekt, varsomhet og konfidensialitet. Ved trakasseringssaker skal hensynet til fornærmede gis størst vekt i det videre arbeidet. Hensynet til å trygge organisasjonens medlemmer skal avveies mot hensynet til mistenktes rettssikkerhet.
3. Det skal gjennomføres samtaler med utsatt part for å få informasjon om hva som har skjedd. Dersom den anklagede har tilknytning til Naturvernforbundet, skal det gjennomføres samtale med anklaget part hvor den gjøres oppmerksom på varselets innhold. Identiteten til fornærmede og varsler vil som hovedregel kun gjøres kjent for den anklagede dersom varsleren samtykker til det.
4. Det oppnevnes kontaktpersoner for medlemmer og/eller ansatte som er involvert, både fornærmede og anklagede.
5. Naturvernforbundet kan tilby økonomisk støtte til psykisk helsehjelp for involverte medlemmer, tillitsvalgte og/eller ansatte.
6. Gjengjeldelse overfor varslere aksepteres ikke. Slik adferd behandles på samme måte som andre brudd på de Etske retningslinjer.
7. Ved behov for å samle inn og behandle personopplysninger, skal dette skje i samsvar med gjeldende regler i personopplysningsloven med tilhørende forskrift.
8. Ved kjennskap til eller mistanke om lovbrudd i tilknytning til Naturvernforbundets virksomhet, skal man varsle politiet eller oppfordre fornærmede til å anmelde forholdet. Om Naturvernforbundet er den fornærmede, tar styret på det aktuelle nivået stilling til om de anmelder forholdet. Generalsekretær skal bistå fornærmede dersom denne ønsker det. Ved mistanke om lovbrudd som involverer personer under 18 år, skal foresatte alltid varsles.
9. Kun generalsekretær og leder kan uttale seg offentlig om varslingsaker på vegne av Naturvernforbundet. Av hensyn til særlig fornærmede, må det vurderes nøye om uttalelser bør gis. Det skal gis korrekt og sannferdig informasjon om saker som blir kjent i organisasjonen. Omfanget av nødvendig informasjon og hvem som skal informeres vurderes fra sak til sak.
10. Dersom en sak involverer en av organisasjonens ansatte, er det en personalsak. Det meste av det som er omhandlet ovenfor vil også gjelde i slike saker. I tillegg vil forholdet til Arbeidsmiljølovens §15 komme i betraktning.